

Els nostres avis

ÍNDEX

CONTEXT I DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

OBJECTIUS

COMPETÈNCIES BÀSIQUES TREBALLADES

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

TEMPORITZACIÓ

ACTIVITATS D'APRENTATGE

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT

CONTEXT I DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

El retrat, a l'aula de 2n de primària, és un treball que forma part del projecte "D'on venen els avis?". La Tura, és una nena de la classe néta d'en Just Casero, polític gironí que va morir jove i en record del qual s'atorguen a Girona els premis literaris que duen el seu nom. Al portar la notícia a la classe, va comentar que Just Casero havia nascut a Portugal. A partir d'aquí l'interès per conèixer la procedència dels avis va anar augmentant, alguns ho sabien o en tenien una certa coneixença, però la majoria ho desconeixien.

De seguida ens vam adonar que la figura de l'avi o àvia era molt important en la vida de la majoria dels nostres alumnes. Entrar de la mà dels néts a la vida de l'aula els va entusiasmar. Vam decidir que vinguessin a l'escola i els hi vam demanar que ens expliquessin alguna vivència, que ens portessin algun record de quan eren petits i que es preparessin una activitat per fer amb nosaltres a l'aula.

Calia investigar, fer arribar les nostra proposta als avis. Així s'inicià el projecte. A mesura que el treball va avançant són els mateixos alumnes qui proposen fer una peça audiovisual, ja que per a ells la comunicació audiovisual és ben present en el dia a dia de l'aula.

Ens van visitar un avi o àvia de cadascun dels alumnes, exceptuant els gambians ja que resideixen a Gàmbia. El treball que presentem recull una mostra de tot el material elaborat.

ALUMNES

El treball l'han elaborat 21 alumnes de la classe de 2n de primària.

En el muntatge hi han col·laborat alumnes de 6è.

OBJECTIUS

- Conèixer l'origen de la família. Respondre a la inquietud: d'on venim?
- Fer un retrat dels avis partint de la relació personal que mantenim amb ells.
- Fomentar l'intercanvi intergeneracional d'experiències.
- Saber comunicar oralment (conversar, escoltar i expressar-se), per escrit i amb els llenguatges audiovisuals.
- Visionar i analitzar fragments del programa de TV3 " El meu avi".
- Elaborar llenguatge oral per a ser enregistrat (treballar: dicció, to de veu, entonació, pauses)

- Reconèixer les funcions del programa de gravació Audacity.
- Crear material en diferents formats, escrits, orals, fotogràfics, retrat amb ceres, per a retratar els avis.
- Aprendre a mirar la realitat amb atenció. Aprendre a enquadrar.
- Analitzar alguns elements significatius alhora de fer un retrat: la tria del lloc, la tria de la distància amb que volem fotografiar, l'enquadrament, la tria del moment en què volem fer la foto.
- Anàlisi de retrats de diferents autors com: Van der Keuken, Richard Avedon; Depardon, Jonas Mekas...
- Fomentar l'esperit crític per saber seleccionar.
- Mantenir la curiositat, la motivació i la il·lusió per aprendre, per investigar.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES TREBALLADES

El desenvolupament d'aquesta proposta es realitza a partir de projectes de treball. En els projectes es dóna importància al procés. Aquesta manera de treballar ens permet generar en els alumnes inquietud per saber i ampliar el seu coneixement del món; cercar respostes a preguntes que es formulen a partir de la investigació; potenciar l'autonomia; interaccionar amb els altres: conversant, comparant i revisant els propis punts de vista inicials; treballar de forma interdisciplinària -on intervien diferents competències i amb la llengua com a eix vertebrador de tots els aprenentatges -. Des d'aquest plantejament interdisciplinari les competències treballades són:

Competències comunicatives

Comunicació lingüística i audiovisual.

Artística i cultural.

Competència metodològica

Tractament de la informació i competència digital.

Aprendre a aprendre.

Competència personal

Autonomia i iniciativa personal.

Competència conèixer i habitar el món

Coneixement i interacció amb el món físic.

Aquestes competències es relacionen amb les àrees de llengua catalana i castellana; educació artística (visual i plàstica); coneixement del medi natural, social i cultura; educació per al desenvolupament personal.

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Recursos humans

Intervenció de dos mestres a l'aula (PEC), com a manera d'atendre la diversitat i afavorir la interacció entre alumnes per anar construint l'aprenentatge.

Alumnes de sisè . Ens ajuden en el muntatge de la peça audiovisual amb el programa Première.

Recursos materials

La càmera de foto digital que tenim a l'aula.

La càmera de vídeo de l'escola.

Ordinador de l'aula on tenim instal·lat els programes: Audacity i Première.

TEMPORITZACIÓ

Aquest projecte de treball es va iniciar el novembre i es va convertir en un projecte transversal al llarg de tot el curs (successives visites dels avis a l'escola).

ACTIVITATS D'APRENTATGE

➤ D'ON VENEN ELS AVIS?

Nota a les famílies demanant informació sobre el lloc de naixement dels avis (paterns i materns).

Enregistrem la informació en una taula de doble entrada.

Situem en el mapa les localitats.

➤ VISITA DE L'AVI/ÀVIA A L'ESCOLA (cada nen ho demana a un dels avis). Els hi demanem que:

- ens expliqui una vivència de quan era petit.
- ens porti un objecte, record,...
- es prepari alguna activitat per fer a l'aula

Els hi fem arribar una carta amb aquesta demanda i preparem les entrevistes.

➤ **RETRATAR EL PERSONATGE A PARTIR D'UN TEXT VIVENCIAL**

Guió que elaborem per escriure un text vivencial:

- Petita descripció per tal de fer-nos una idea de com és / trets més característics/ com el veig/...
- Què fem junts.
- Vivència, anècdota que t'hagi explicat, viscut,...
- Record especial.

En produir el text tenim present el procés de composició escrita (base d'orientació de producció d'un text -cada alumne-)

➤ **VISIONAT DE FRAGMENTS DEL PROGRAMA DE TV3 " EL MEU AVI".**

El programa de TV3 pren com a punt de partida el record dels néts , la imatge que els ha quedat del seu avi o àvia de diferents personatges importants de la cultura catalana del S.XX.

Visionem i analitzem fragments d'en Pere Calders, Joan Maragall, Clementina Arderiu, coneguts dels nens i nenes a partir dels seus contes i poemes.

➤ **RETRAT FOTOGRÀFIC**

Els procés s'ha iniciat observant i analitzant diferents pintures, fotografies i fent pràctiques fotogràfiques. Explicitem els aspectes teòrics a tenir en compte a l'hora de materialitzar el projecte. Cal tenir present que no tots els aspectes expressius estan a l'abast dels alumnes, no els poden incorporar -cada alumne és diferent-, però cadascú es fixarà en algun i això és el que importa.

El retrat, dins la pintura i la fotografia, és una imatge que mostra total o parcialment una persona, i que té la intenció d'explicar alguna cosa sobre qui és, com és o com se sent. La intenció del retrat s'ha de centrar en el retratat, és com una exploració d'aquest.

L'enquadrament . Potser n'hi ha prou amb suggerir quelcom del personatge per a retratar-lo, potser una part del seu cos ens explica tot allò que volem dir. No sempre cal veure el rostre.

La il·luminació. La llum modela el cos i els rostres dels personatges; sense ni tan sols bellugar-se o sense moure l'enquadrament, el canvi d'il·luminació pot modificar un rostre o una expressió.

El color. Serà molt important a l'hora d'abordar els retrats preguntar-nos pel color. Seran retrats en color o blanc i negre? Si són en color, la llum tindrà una dominant (més groga, més blavosa)? Com serà la relació entre el fons i el personatge (roba, cabell, pell)?

El gest, el posat, l'acció ens parlen d'actituds i d'estats d'ànim del personatge. Per aquest motiu, és molt important que quan plantegem als alumnes el treball fotogràfic explicitem que no ens interessa aquella manera en què el retratat es "posa" per quedar bé (a la que tots estem acostumats).

El temps. Podem capturar el moment irrepetible.

L'espai. Seguint en aquesta línia, és interessant veure com la relació espai i personatge funciona en un doble sentit. L'espai canvia de significat o aporta significats diferents segons el personatge.

➤ **RETRAT DEL PERSONATGE A PARTIR DE LA PINTURA**

Retrat de l'avi escollit. Treball realitzat amb ceres.

➤ **MUNTATGE DE LA PEÇA AUDIOVISUAL: ELS NOSTRES AVIS**

En petit grup els alumnes -acompanyats de la mestra-, a partir del material que ha generat el projecte (fotos, text, dibuix i vídeo) trien què utilitzaran pel muntatge de la peça audiovisual.

En una tira de paper els nens i nenes van enganxant els dibuixos, les fotografies dels avis amb les anotacions respecte el fragment del text que els ha d'acompanyar i els fragments de les entrevistes.

És necessari:

- Fer la tria dels fragments més representatius dels textos dels nens i gravar-los amb l'Audacity
- Visionar les entrevistes dels avis i triar els fragments on veiem l'avi o l'àvia que el nen ha retratat: l'avi rialler, el juganer, l'àvia pacient,...

En petits grups, els alumnes de 6è fan l'edició de la peça amb el programa Première, seguint les indicacions dels nens i nenes de 2n a partir de les tires de paper que han estat treballant i sota la supervisió de la mestra.

➤ **VISIONATGE DE LA PEÇA QUE HAN ANAT MUNTAT EN DIFERENTS GRUPS:**

Cal fer el visionat de tota la peça per tenir la visió global, i fer-ne les modificacions que semblin oportunes per a donar coherència al projecte.

VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT

L'entrada dels avis a l'aula va comportar moments de gran expectativa, avis i néts se setien protagonistes. A partir de les preguntes que havien preparat vam descobrir plegats uns altres temps, una altra manera de viure, de jugar, de relacionar-se.

La tasca va ser engrescadora i complexa. Explicar, a través de l'escriptura, com veien el seu avi o àvia, els moments que compartien i el que feien junts, va suposar un important treball que jugava amb les emocions i els sentiments. Aprofundir en la seva coneixença els hi havia de permetre copsar la seva expressió, la mirada, els gestos que després haurien de captar a través de la càmera.

També va ajudar a entendre i generar idees el visionar i analitzar, pintures, retrats de fotògrafs coneguts i alguns capítols del programa "El meu avi" de TV3.

Escollir fragments del seu text que tingués relació amb les fotografies i que després haurien de gravar no va ser fàcil. Van ser necessàries diferents lectures, escoltar-se entre ells per ajudar a fer una millor selecció i observar atentament les fotografies.

L'elaboració del primer muntatge en paper va suposar una major participació dels alumnes en la tria i la decisió de l'ordre en què s'havien d'organitzar fotografies i dibuixos. D'aquesta manera la intervenció dels alumnes de 6è va ser únicament en l'apartat tècnic del Première. Una vegada més vam constatar la importància de la col·laboració entre classes.

El treball del retrat ens ha permès aprofundir en la coneixença de la persona retratada, a valorar el què significa per a nosaltres i reviure els moments que hem compartit junts. La visita de " Els nostres avis" ens va transportar a moments històrics ben allunyats de la nostra realitat. A través d'ells vam conèixer : una escola diferent, les seves joguines, com vivien...i varem compartir jocs, records, la tendresa de l'avi i l'emoció del nét.